

Wachten op God

Psalm 130

Rev Dr Jos Strengtholt

Heliopolis 2015; Arnhem-Nijmegen 2017

Een jaar of tien jaar geleden publiceerde professor Michael King van University College London onderzoek onder 8000 mensen, voornamelijk uit Europese landen, over klinische depressie. Hij stelde vast dat in deze landen ongeveer 10% van de mensen lijdt aan depressie. Onderzoek uit de Verenigde Staten laat hetzelfde percentage zien voor ernstige vormen van depressie aan de andere kant van de oceaan. Vandaag de dag die cijfers vast niet heel anders liggen.

Ongeveer hetzelfde percentage mensen lijdt aan allerlei andere angststoornissen. Dit betekent dat op ieder moment één op de vijf mensen zich zeer neerslachtig of angstig voelt. Vandaag is het uw naaste; morgen of volgend jaar bent u het misschien zelf.

Een Amerikaanse studie uit 2013, gepubliceerd in het *Journal of Primary Prevention*, vond dat onder kerkleiders angst en depressie bij ongeveer 12% van die mensen voorkomt. Dit was gebaseerd op onderzoek onder 1700 methodistische predikanten. Stress was de belangrijkste oorzaak.

Het normale leven van ieder mens wordt gekenmerkt door hoogte- en dieptepunten. Het christelijke leven is niet heel anders. Soms weten wij goed waarom wij ons blij of juist neerslachtig voelen, maar op andere momenten ook niet.

Het is niet altijd gemakkelijk te zeggen waarom wij ons zo beroerd voelen. Het gebeurt gewoon. En als dit uw situatie is, moet u dat serieus nemen. Aarzel niet om professionele hulp te zoeken.

De psalm die wij vanmorgen lazen, is geschreven door iemand die zich bijzonder neerslachtig voelde. Hoe ging hij met zijn ellende om?

1. Roepen uit de diepten

Wij weten niet in wat voor omstandigheden de schrijver van de psalm verkeerde. Maar het is nuttig om daar enigszins over te speculeren, om deze neerslachtige man wat dichterbij ons te brengen. Wat kon hem tot zo'n wanhoop brengen?

Misschien hilde hij om het verlies van een familielid — deze psalm wordt vaak bij begrafenissen gebruikt. Misschien was hij diep bedroefd vanwege problemen met zijn kinderen. Misschien voelde hij zich zeer eenzaam. Misschien ging het niet goed met zijn werk — het liep niet zoals het moest. Hij was een mens zoals wij.

Ik ga ervan uit dat hij neerslachtig was — iets wat ook ons kan overkomen. De psalm zegt dat hij tot God riep “uit de diepten”.

“Uit de diepten” betekent letterlijk: uit de afgrond. De schrijver bevindt zich diep beneden. Hij ervaart zijn persoonlijke omstandigheden als heel slecht, alsof hij in een diepe, donkere put is gevallen.

Een dergelijke situatie kan iemand gemakkelijk doen zwijgen. Wanhoop vanwege de omstandigheden van ons leven kan ons verstikken en ons zowel lichamelijk verlamd als geestelijk onbekwaam maken om te denken en te spreken.

Tegenwoordig zouden wij zeggen: zoek professionele hulp. Maar omstandigheden, hoe donker ook, moeten de mond van Gods volk niet sluiten om ook tot God te roepen. Boven het geraas van de golven van ellende wordt onze roep - of ons zachte fluisteren - door God gehoord.

Gebed is nooit meer waarachtig dan wanneer het opkomt uit de slechtste omstandigheden. Wanneer wij tot God spreken — doen wij dat vanuit de hoogte van onze trots, of vanuit de diepte van een nederig en verbijzeld hart? Nederigheid is het fundament van het gebed. En vooral wanneer wij ons heel laag voelen, is die nederigheid wat eerlijker.

Wij zijn bedelaars voor God. En de waarheid is: gebed is nooit meer echt, dan wanneer het uit onze mond opwelt in de diepste nood.

De Canadese dichter en zanger Leonard Cohen zingt een interessante regel in zijn bekende lied *Suzanne*: Ik vertaal het maar even, hoewel het bijna vreemd klinkt in het Nederlands.

“En Jezus was een zeeman
toen Hij over het water liep,
en Hij bracht lange tijd door met kijken
vanaf zijn eenzame houten toren;
en toen Hij zeker wist
dat alleen drenkelingen Hem konden zien,
zei Hij: alle mensen zullen zeelieden zijn
totdat de zee hen zal bevrijden...”

Is het waar dat wij Jezus pas werkelijk zien wanneer wij verdrinken, wanneer wij tot God roepen: “Heere, ik heb U nodig, ik verga”?

Is er misschien iets bevrijdends in onze moeilijkste omstandigheden, omdat juist die ons ertoe brengen onze hulp bij God te zoeken? Omdat alleen drenkelingen Hem kunnen zien?

Er zit, denk ik, iets waars in. Volwassen geloof groeit alleen in de mest van het leven. Je neerslachtig voelen is zwaar, maar als wij ten minste onze ogen tot God kunnen opheffen, kunnen er bloemen groeien in die mest.

Dit is niet bedoeld om te zeggen dat de afgrond waarin u zich bevindt niet werkelijk pijnlijk is. Maar onze diepste ervaringen kunnen een springplank worden van waaruit wij omhoogkomen. Want wij roepen tot God — wij ontmoeten Hem daar, in de diepte, in de mest — en dat heeft waarde op zichzelf. De omgang met God tilt ons op.

“Uit de diepten roep ik tot U, HEERE!
Heere, hoor mijn stem!”

2. Genade en vergeving bij God

“Als U, HEERE, op de ongerechtigheden let,
Heere, wie zal bestaan?
Maar bij U is vergeving,
opdat U gevreesd wordt.”

Als God ons zou behandelen naar onze zonden, zou niemand kunnen blijven leven. Maar God vergeeft onze zonden — vanwege Zijn genade. De diepten, de afgrond waarin wij soms verkeren, betekenen niet dat God boos op ons is. Uw zonden zijn al vergeven; God is barmhartig.

De Heere verheugt Zich erin om te vergeven, omdat Zijn natuur liefde en genade is. Daarom heeft Hij eens voor altijd een offer voor de zonde gegeven. Wat onze Heere Jezus voor ons heeft gedaan — Zijn leven, sterven en opstanding — heeft ons voor altijd met God de Vader verbonden in een omhelzing van liefde.

Denk nooit dat God u in moeilijkheden brengt om u te straffen.

Maar brengt God ons soms in moeilijke situaties om ons dichter tot Hem te brengen? Alsof Hij je met een stok slaat om je bij Hem te brengen? Dat lijkt zo tegengesteld aan het karakter van de goede God zoals wij Hem kennen door Jezus Christus.

Wij begrijpen niet hoe God regeert. Het is onmogelijk om alles te onderscheiden: Gods wil, onze eigen daden, de listen van de duivel, en het kwaad van andere mensen. Al die dingen hebben invloed op ons.

Wij leven in een wereld die nog steeds onder de gevolgen van de zondeval ligt. Aan de ene kant ervaren wij de ellende van de mensheid, maar tegelijk weten wij dat een nieuwe dag aanbreekt en dat wij al iets van de komende verlossing ervaren.

Het is moeilijk om in deze tussentijd te leven. En vaak begrijpen wij er maar weinig van.

Maar één ding weten wij: God is barmhartig.
En alles wat Hij doet, is uiteindelijk goed.

3. Wachten op de HEERE

En de hoop op de HEERE houdt ons gaande.

Tegelijk met het roepen uit de diepten, hoopt en verwacht de dichter:

“Ik verwacht de HEERE, mijn ziel verwacht Hem,
en ik hoop op Zijn woord.
Mijn ziel wacht op de Heere,
meer dan wachters op de morgen,
wachters op de morgen.”

De wachter weet dat de morgen komt.

En wij delen diezelfde hoop. Die hoop geeft ons volharding. Die hoop zorgt ervoor dat de bodem van de afgrond voor ons geen eindpunt is, maar als een trampoline — wij komen weer omhoog.

Wij vallen en worden verwond in het leven, maar wij staan weer op omdat wij op God wachten en weten dat de toekomst goed is.

God wacht op ons aan het einde van de weg. Jezus wandelt naast ons. De Heilige Geest geeft ons kracht om te gaan.

Langs de weg staan velen die ons voorgingen en die het einde al bereikt hebben. Die staan langs de kant van de weg om ons aan te vuren op onze marathon van het leven. En als u dacht dat het leven

als christen steeds makkelijker moest worden, denk dan aan die marathon. De eerste kilometers gaan wel. De laatste kilometers zijn veel zwaarder.

Wachten op de HEERE is geen passief wachten. Onze hele ziel is erbij betrokken. Wij zien uit naar de vervulling van al Gods beloften.

Maar wij wachten ook op Gods hulp vandaag — dat Hij bij ons is in de afgrond, dat Hij ons helpt eruit te komen, niet alleen ooit, maar ook nu. Hij heeft beloofd dat Hij met ons is in alle omstandigheden en dat Hij hoort wanneer wij bidden.

Maar wachten is moeilijk. Het gaat tegen onze natuur in. Wij willen dat God nú handelt.

Toch is wachten goed voor ons:

- het beproeft ons geloof
- het leert ons geduld
- het maakt ons sterker
- het leert ons gehoorzaamheid
- het maakt de uiteindelijke verlossing des te kostbaarder

Zoals wachters weten dat de morgen komt, zo weten wij dat er een einde komt aan alle gedoe, alle pijn, alle lijden.

Zelfs al wandelen we nog in het donker, die zekerheid geeft moed. De zon zal opgaan.

De bidder van Psalm 130 begint in diepe nood, maar eindigt met vaste zekerheid.

Hij weet dat God zal handelen.

En hij is daar zo zeker van dat hij ook anderen oproept:

“Israël, hoop op de HEERE!
Want bij de HEERE is goedertierenheid,
en bij Hem is veel verlossing.
Hij zal Israël verlossen
van al zijn ongerechtigheden.”

Conclusie

Dus het persoonlijke geloof, de hoop en de ervaring van de psalmist worden nu verkondigd aan heel het volk van God — en dat bent ook u.

Denk nooit dat wanneer u in moeilijke omstandigheden bent, wanneer u de afgrond ervaart, dat God u straft voor iets wat u verkeerd hebt gedaan.

Voor uw zonden is al betaald. Daar staan we in deze lijdensweek die nu begint, bij stil.

Vaak weten wij niet waarom onze omstandigheden zijn zoals zij zijn. Dat is het leven.

Maar dit weten wij: als wij in de diepte zijn, is God daar. Hij is aanwezig. Hij weet wat lijden is.

Daarom: hoop op Hem. Wacht op Hem.

Ga met uw nood tot Hem. Bid tot God. Doe dat met verwachting.

Hij wil het beste voor u. Dat heeft Hij bewezen door Zijn Zoon te zenden in deze wereld, om met ons te zijn in onze ellende. Hij is Immanuel, God met ons.

+ In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, amen.